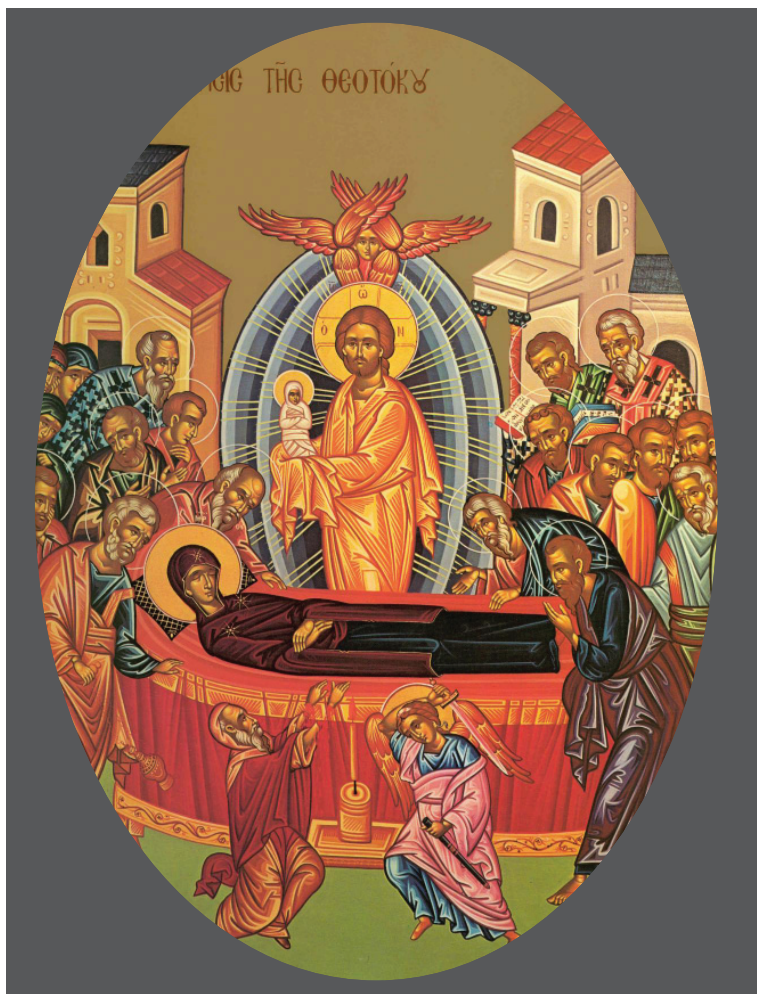

Prin rugăciune și credință spre cinstea altarelor; să ne rugăm pentru beatificarea episcopilor greco-catolici, morți în faimă de martiri sub regimul comunist

ADORMIREA MAICII DOMNULUI

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Revistă de spiritualitate și de cultură creștină a Societății

„EPISCOP DR. IOAN SUCIU”

Anul XXI Nr. 7-8 (252-253) iulie-august 2015

„O, Doamna mea, Preabinecuvântată...”

Sf. Ludovic Maria Grignon de Montfort ne asigură că **„Dumnezeu a făcut-o pe Sfânta Fecioară Maria împărțitoarea tuturor darurilor Sale, în așa fel ca Ea să poată împărți cui vrea, cât vrea și când vrea, toate darurile și lucrurile Lui; și nu se dă nici un har ceresc oamenilor care să nu treacă prin mâinile Ei...”**

Harurile cerești ne vin prin mâinile Preasfintei Fecioare datorită rugăciunilor ce i le adresăm. O astfel de rugăciune este **„Paraclisul Maicii Domnului”**; alături de Sf. Rozar, rugăciunea Reuniunii Mariane, rugăciune ce se cântă seară de seară, în toate bisericile noastre, de la 1 august până la 15 august, Sărbătoarea **„Adormirii și ridicării la Cer a Maicii Domnului”**.

Pentru credință, pentru darul și puterea de a fi buni și de a face fapte bune, pentru alinarea tristețelor și amărăciunilor din viața noastră ne rugăm **„Paraclisul Maicii Domnului”**, rugăciune de cerere și de laudă. Este o rugăciune foarte veche, atribuită lui Teostirict, un călugăr, probabil discipol al Sf. Niceta de Remesiana (335-414), Episcop și Sfânt al Bisericii Catolice.

După **„Paraclisul Maicii Domnului”**, în genunchi, preotul se roagă o Sfintei Fecioare, o rugăciune personală de penitență, cerere și de laudă de o deosebită complexitate și frumusețe. Nu am găsit istoricul rugăciunii, nu-i știm autorul, nu știm de când este atașată **„Paraclisului”**, dar din momentul când preotul se adresează Preacuratei: **„O, Doamna mea Preabinecuvântată...”** rugăciunea personală se unește cu cea comunitară și cu a întregii Biserici, în felul acesta devine mai puternică, rămânând totuși, până la sfârșit, rugăciunea fiecăruia. Cel ce o rostește se distanțează de grup, se prezintă singur în fața Preacuratei, singur, conștient de păcatele și greșelile care-l apasă și plin de regrete: **„...știu, adevărat știu că foarte am păcătuیت și te-am mâniat pe Tine, Preaîndurată Doamnă, și pe cel născut cu trup din Tine, pe Dumnezeul cel bun...”**. *„Stiu, am păcătuیت, te-am mâniat, am îndrăznit, cred, mărturisesc, am rătăcit, am căzut etc.*, sunt forme temporale ce exprimă certitudinea și scot în evidență caracterul individual al rugăciunii.

Recunoașterea condiției de păcătos, al celui ce se roagă, e de mare însemnătate. Sfânta Fecioară este știută Mamă a celor care vor să-și îndrepte viața și au încredere deplină în Ea: **„...am îndrăznit și eu să vin cu pocăință la îndurarea Ta cea bună, o Preaîndurată, Doamnă! Este știută și Mijlocitoare pe lângă Fiul Său ”: „Dă-mi mână de ajutor și cere de la Fiul Tău Dumnezeu iertarea păcatelor mele celor grele”**.

Din acest moment al rugăciunii, persoana care se roagă amintește câteva adevăruri fundamentale de credință, ceea ce ne îndreptățește să considerăm că rugăciunea nu este a unui străin, dimpotrivă, poate fi a oricărui dintre noi care nu uităm că **„în creștinism esențialul nu e de câte ori cazi înfrânt în drumul idealului, ci de câte ori te ridici, nici dacă ai ajuns la piscul suprem, ci dacă ai voit să ajungi și ai asudat sudori de sânge să ajungi”** (I. Agârbiceanu).

CALEA DESĂVÂRȘIRII

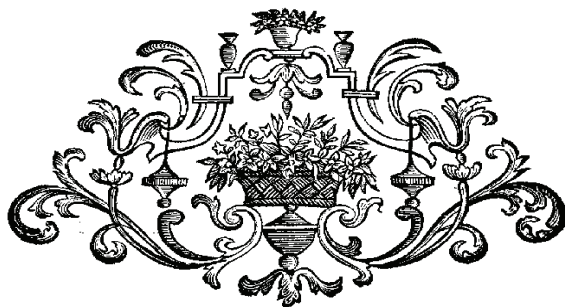
Despre unirea dragostei frățești

Sfântul Pavel ne spune că „dragostea îndelung rabdă, se milostivește, dragostea nu pizmuiește, dragostea nu se semețește, nu se trufește, nu caută ale sale” (I. Cor. 12, 4-5). Nimic nu e mai important pentru a păstra legătura dragostei între noi decât a fi răbdător cu toată lumea și de a face bine la toți. Suntem cu toții oameni și avem slăbiciuni, iată motivul pentru care trebuie să fim răbdători cu aproapele nostru.

Părintele spiritual

din Alfonso Rodriquez, SJ

“Calea Desăvârșirii Creștine”, vol. I,
Oradea 1933

SUMAR

Editorial.....	2	Pagini bilingve.....	10
„Mama Pâinii Euharistice”.....	4	INTC.....	12
„Cei șapte Episcopi greco-catolici care au pierit în detenție sub prigoana comunistă” ..5		Atitudinea Ordinului Franciscan față de știință.....	16
		„Maria Rosa Mystica”.....	19

„Mama Pâinii Euharistice”

*„O, Fecioară, fii binecuvântată că ne-ai plămădit o
Pâine atât de bună, pe Fiul lui Dumnezeu, mai întâi făcut
Om prin tine, apoi Euharistie și servit fiilor lui Adam”.*

Sfântul Augustin

În programul sufletesc al unui renumit profesor universitar se citește următoarea hotărâre: „Zilnic voi recita rugăciunea *Sfântului Rozar*, și pe cât îmi este posibil, în fiecare ceas, rugăciunea *Născătoare de Dumnezeu*”.

Ar trebui să ținem mereu în mână noastră mâna Sfintei Maici și s-o sărutăm mereu cu recunoștință. E Mama lui *Isus*, e Mama *Euharistiei*.

Să privim pe Maria Fecioară ca pe o Euharistie. În ea a sălășluit Cuvântul lui Dumnezeu mai vizibil decât în pâinea consacrată.

La masă, în familie, mama e aceea care îngrijește de hrana alor ei. Ea se trudește să pregătească ceva hrănitor. Câtă bucurie când copiii, în prezența mamei, la vatra totdeauna cu farmec a casei părințești, se bucură de ceea ce ea le-a gătit! Cât e de bună bucățița de pâine înmuiată și încălzită de iubirea mamei!

Fecioara e Mama mării familii a lui *Isus*: Biserica Fiilor, ea a gătit *Pâinea*. „*Zis-a Isus, Eu sunt Pâinea Vieții!*” La Cina Euharistică ea este cea care ne dă hrană sufletului, ea este cea care prezidează frângerea Pâinii pentru fiecare dintre noi.

Ea este Măicuța bună,

surzătoare, a Pâinii Euharistice: Trupul și Sângele Domnului s-a desprins din trupul și sângele Fecioarei. Euharistia e Trupul și Sângele Domnului; așa, o, Preasfântă Maică, *Euharistia s-a desprins din tine*.

Să vibreze în mine această gândire: *Sângele euharistic care apasă prin puterea-i divină asupra inimii mele când mă împărtășesc, Sângele care a mișcat Inima Dumnezeului făcut Om, Sângele care a curs din rănile sfinte în potirele de aur, Sângele acela a trecut prin Inima Fecioarei, Sângele acela, prin Impărtășire va trece oarecum prin inima mea*.

Din Inima Fecioarei, prin Inima lui *Isus*, în inima mea.

Tremură, suflete al meu, și adoră!

Episcop Ioan SUCIU

„Cei șapte Episcopi greco-catolici care au pierit în detenție sub prigoana comunistă”

De un timp ne rugăm în biserici pentru canonizarea Episcopilor noștri stinși din viață în închisori-jertfă pentru credință și pentru Biserica lui Cristos, Biserica Romei.

Cartea Pr. prof. doctor Anton Moisin, **„Cei șapte Episcopi greco-catolici care au pierit în detenție sub prigoana comunistă”**, ne vine în ajutor pentru a-i cunoaște mai bine și a pătrunde mai adânc jertfa lor.

În pregătirea preoților la rezistență în fața persecuției Bisericii, în preajma anului 1948, Episcopul Ioan Suciul a spus: **„Bisericii Române Unite îi lipsește încă frumusețea martiriului și a prigoanei, îi lipsesc încă Rănile Mântuitorului, fără de ele, lumina Bisericii noastre rămâne ascunsă sub obroc. Numai prigoana ne va putea da sfinți și va putea arăta lumii ceea ce suntem: fii și apostoli ai Bisericii adevărate”** (Pr. prof. doctor Anton Moisin, „Cei șapte Episcopi greco-catolici care au pierit în detenție sub regimul comunist”, Ed. Viața Creștină, 2010, p. 94).

Biserica Greco-Catolică a fost martirizată, Rănile Domnului și Martiriul i-au adăugat frumusețea de care vorbea Episcopul Ioan Suciul.

Sunt 25 de ani de când Biserica Unită este din nou liberă. În tot acest timp au apărut cărți despre viețile Episcopilor și preoților noștri care s-au

stins în detenție, informații provenite de la supraviețuitorii care o vreme au fost în apropierea Sfinților Ierarhi.

Oricât s-ar cunoaște din viața Episcopilor încarcerați, niciodată nu se va putea ști adâncimea suferințelor trăite de Martirii noștri. Între ei și noi rămâne un vid pe care îl putem răscumpăra doar prin rugăciune și iubire față de Biserica Română Unită cu Roma, prin participarea personală a fiecăruia dintre noi în efortul de rezidire a ei.

În Biserica noastră s-a lucrat mult ca Sfinții noștri să ne fie aproape de suflet. Avem și previziunea Preasfințitului Suciul. Și totuși, încă mai trebuie lucrat.

Pentru redactarea cărții, Părintele Anton Moisin a folosit o bibliografie bogată și mărturiile persoanelor care au putut da o cât de mica informație despre viața celor șapte Ierarhi întemnițați: Vasile Aftenie, Ioan Bălan, Ioan Suciul, Iuliu Hossu, Alexandru Rusu, Valeriu Traian Frențiu și Tit Liviu Chinezu. Orice relatare despre credința acestora și fermitatea cu care au apărut-o, despre iubirea față de Biserica Greco-Catolică, pe care au ocrotit-o cu viața lor, întregeste imaginea Martirului, a Sfântului, imagine ce va fi preluată de generațiile noi și va înscrie file de istorie a Bisericii.

Prima pagină a cărții, „Cuvânt-înainte”, aparține autorului. Este un text

(continuare în pag. 6)

concis care schițează adevăruri adesea ignorate: poporul român s-a format creștin și în primul mileniu a fost sub autoritatea Episcopului Romei, a Papei, Unirea cu Roma de la 1700 a avut urmări majore pe plan spiritual, moral și cultural - s-a creat o elită intelectuală românească în Ardeal, s-au pus bazele culturii române moderne. Trezirea conștiinței naționale a dus la unirea Transilvaniei cu România, la 1 Decembrie 1918.

Scoaterea în afara legii a Bisericii Unite, la 1 decembrie 1948, nu a însemnat desființarea Bisericii Greco-Catolice, cum s-a intenționat; până la arestarea Episcopilor și în detenție, Ierarhii au consacrat seria noilor Episcopi - a fost primul pas în intrarea Bisericii noastre în clandestinitate.

Cu **Episcopul Vasile Aftenie** (1899-1950), primul nostru Martir, începe cartea Pr. Moisin. Jertfa vieții Înaltului Ierarh este evocată în **„Asasinarea Episcopului greco-catolic Vasile Aftenie”**. Structura textului este aceeași la toate medalioanele: o sumară notă biografică, descrierea arestării, urmate de mărturii, acestea bucurându-se de un spațiu mult mai larg, și concluzii.

Mărturia „omului de casă” al Episcopului, Luca, care se îngrijea de reședința și masa Preasfinției Sale, reliefează conduita Episcopului în toamna anului 1948, când persecuția Bisericii noastre era deja evidentă. Anunțat în taină de ceea ce va urma, Preasfințitul a stat în genunchi în fața Icoanei Mântuitorului

pe Muntele Tabor și s-a rugat: **„Doamne Isuse Cristoase, care va fi acel vrednic om dintre noi care să fie primul mort pentru credință și pentru Tine?”**

Până la arestare, fiecare pas al Preasfințitului a fost urmărit. Calvarul Episcopului Aftenia a avut traseul: Ministerul de Interne, Dragoslavele și Căldărușani, mănăstire-închisoare. De la starețul Mănăstirii până la Patriarh nu încetau presiunile pentru trecerea la ortodoxie, dar la orice încercări, Episcopul a rămas fidel credinței și Bisericii sale. Invariabil, răspunsul era: **„Nu am nici suflet, nici neam și nici conștiință de vânzare”** - cu atât mai mult cu cât i se promisese a fi numit Mitropolit la Iași. **„A fost omorât în timpul anchetei la Ministerul de Interne.”**, la 6 sau 10 mai 1950 (Op.cit.,p.13).

Înmormântarea s-a făcut la București, pregătită de Securitate, în Cimitirul Bellu-Catolic, de către preotul Iancu Balthiser de la Catedrala „Sf. Iosif”. Capacul sicriului nefiind bine închis, preotul a recunoscut pe Episcopul Aftenie - **„la cap, în regiunea tâmplii avea o lovitură mare, cu sânge închegat”**. Persoane îndoliate au fost la înmormântare, păreau rudenii. Din scrisorile adresate Părintelui Moisin de către Maria Blaj, născută Aftenie, nepoata Preasfințitului, reiese că familia nu a știut nimic de moartea Episcopului și, bine-nțeles, nu avea cum să participe la înmormântare.

(continuare în pag. 7)

Primul nostru Martir: un mormânt și inițialele V.A. Dar tainele nu rămân mult timp taine. Lumea a aflat de Sfântul din Cimitirul Catolic și a înconjurat mormântul și amintirea Sfântului Martir cu rugăciuni. Paginile cărții cuprind numeroase relatări ale celor care, prin rugăciuni adresate Episcopului Vasile Aftenie, au trăit adevărate miracole, personal sau în familie.

„Episcopul greco-catolic Valeriu Traian Frențiu (1875-1952)”, Episcopul Diecezei de Oradea. După schița biografică și **„Scrisoarea-circulară a I.P.S. Valeriu Traian Frențiu din 6 septembrie 1941, la preluarea conducerii Bisericii Greco-Catolice”** - Episcopul a fost numit Administrator Apostolic al Arhidiecezei de Alba Iulia și Făgăraș după stingerea din viață a Mitropolitului Alexandru Niculescu - urmează paginile care prezintă martirizarea Episcopului. Sunt pagini greu de citit, de altfel, ca tot volumul. Episcopul de Oradea se apropia de 80 de ani!!! A fost arestat în noaptea de 28/29 octombrie, aceeași noapte, același an în care au fost arestați toți Episcopii noștri. Preasfinției Sale i s-a permis să celebreze Sf. Liturghie în Capela Episcopilor, sub pază.

La calvarul început odată cu arestarea, a urmat Ministerul de Interne, Dragoslavele, Căldărușani și Sighet. În mărturia sa, Pr. Coriolan Tămăian, întemnițat în aceeași celulă, ne spune că Preasfințitul Frențiu a înțeles bine persecuția Bisericii, drama prin care treceau, dar, în tot timpul detenției,

„Un cuvânt de nemulțumire n-am auzit din gura lui. A spus că asta ne e datorია, cea mai mare parte a timpului și-o petrecea în rugăciune”.

Bunul și blândul nostru Episcop a trăit ultimii ani ai vieții în Penitnciarul din Sighet, în regim de temniță grea, supus, ca și ceilalți Episcopi și întemnițați, unui tratament de exterminare, umilit, batjocorit și bătut. Iuliu Rațiu, vicarul de Timișoară, și P.S.S. Ioan Ploscaru, și ei deținuți la Sighet, fac aceste mărturii. Iată cuvintele Episcopului Ioan Ploscaru: **„Noi nu aveam nume, ci, ori eram numiți <bandiți>, ori, dacă voia un anchetator să ne cheme, ne striga cu numărul ce-l primeam la intrarea în pușcărie”** (Op. cit., p.70).

S-a stins din viață în brațele Mons. Coriolan Tămăian și în prezența celorlalți Episcopi. Trupul **„Marelui Vlădică și generos Mecena al Bisericii”**, noaptea, în căruța de cărat gunoiul, a fost dus în cimitirul vagabonzilor și aruncat, fără sicriu, undeva într-o groapă. Pentru marele Arhiepiscop Valeriu Traian Frențiu s-au făcut cuvenitele rugăciuni departe de țară, la Roma, de către Episcopul Vasile Cristea, în Germania și în alte țări europene. La noi, până la obținerea libertății, doar în taină și lacrimi.

La un an de la stingerea din viață a Episcopului Valeriu Traian Frențiu, în aceeași celulă s-a sfârșit și **Episcopul Ioan Suciu (1907-1953)**, Administrator Apostolic al

(continuare în pag. 8)

(urmare din pag. 7)

Arhiepiscopiei de Alba Iulia și Făgăraș - Episcopul tinerilor -, „Sfântul desprins de pe icoană”.

„Ar fi atât de necesar astăzi ca poporul aflat în derută morală să se bucure de îndrumările acestui suflet eroic!”, susține Pr. Anton Moisin. Preasfinția Sa este cu sfinții în Cerul lui Dumnezeu, dar apostolatul desfășurat, modelul vieții, eroismul, credința și fidelitatea față de Biserica sa, Biserica Romei, jertfa, sfințenia, toate ne-au rămas. Și scrisul său. De noi depinde dacă vrem să valorificăm acest tezaur.

Până la arestarea din octombrie 1948, Episcopul Ioan Suciu a pregătit preoții, le-a cerut curaj, eroism și rezistență în fața persecuției, a străbătut Transilvania, a vizitat peste 600 de parohii încurajând pe credincioși. În Catedrala din Blaj predica patru ore zilnic, reluând îndemnul: **„Nu vă înfricați! Dumnezeu este în fiecare dintre noi și nu ne va lăsa să fim ispitiți și să suferim mai mult decât putem. Lumea se uită la noi, la credincioșii Bisericii Unite. Priveliște suntem lumii! O, iubiți credincioși, să nu fim o turmă de Iuda, ci mărturisitori ai credinței și fii hotărâți ai Bisericii lui Isus pe pământul românesc”** (Op.cit., p.95).

Episcopul Ioan Suciu s-a stins din viață în închisoarea de exterminare din Sighet, s-a stins din cauza foamei și a lipsei de îngrijire medicală. Trupul i-a fost aruncat într-o groapă comună de pe malul Izei.

Condamnat să moară, batjocorit

la noi, Episcopul Ioan Suciu și ceilalți Episcopi greco-catolici, dincolo de hotare, au fost **„priveliște lumii”**, când, în 1963, la Conciliul VaticanII, 3000 de Episcopi, cu cinci preoți greco-catolici la altar, simbolic reprezentând cele cinci Dieceze suprimate și pe Episcopii din închisori, s-au rugat pentru frații lor prigoniți din România.

La doi ani după sfârșitul P.S.S. Ioan Suciu, murea în aceeași sinistră închisoare **P.S.S. Tit Liviu Chinezu** (1904-1955), fost profesor și rector al „Academiei Teologice” din Blaj, sfințit Episcop în detenție de către I.P.S. Valeriu Traian Frențiu. **„A fost un suflet mare și un strălucit om de cultură, un român curajos. Inteligent și cu o mare forță de muncă < firav și delicat fizic>, punctual și ordonat, era un om al trăirilor interioare, al reculegerii calme <prietenos cu toți> și <mereu accesibil>, așa încât bunătatea și amabilitatea lui iradia în jur și-i cucerea pe toți”** (Op.cit., p. 144). A fost coleg de liceu și Facultate cu P.S.S.Ioan Suciu, și de detenție. A fost lăsat să moară singur, într-o celulă izolată, cu geamul deschis în plină iarnă. Nu i se cunoaște mormântul, tot o groapă comună.

Episcopul Ioan Bălan (1880-1959). A fost un om de o nemărginită bunătate și de o vastă cultură, vorbea franceza, italiana, germana, maghiara, ebraica și greaca. A tipărit o ediție critică a „Noului Testament” și pregătea o ediție românească a „Sfintei

(continuare în pag. 9)

Scripturi”, totul s-a frânt în 1948.

La „Congresul Euharistic Internațional” din Cartagina (1930), Preasfinția Sa spunea: **„În ceea ce ne privește, lupta de mărturisire a lui Isus este o bucurie și o datorie, nu numai pentru preoți, ci și pentru laici”**, cuvinte onorate pe deplin după arestarea și înmormântarea din toamna anului 1948. Până la această data, în toată Dieceza rugăciunea nu înceta: Sf. Liturghii, Adorația euharistică, Sf. Rozar, se făceau pelerinaje la Scăiuș. Icoana Preacuratei de la Scăiuș, Icoana care a lăcrimat, a fost adusă în Catedrala din Lugoj pentru a fi venerată.

Episcopul Ioan Bălan nu a cedat nici la presiunile Patriarhului ortodox, nici la suferințele anilor de închisoare, nici la Sighet și niciunde. De ce uitau anchetatorii ceea ce spusese clar: **„... Viața ne-o puteți lua, dar credința nu!”** A fost înmormântat la București în Cimitirul Bellu-Catolic.

Episcopul Alexandru Rusu (1884-1963). **„A suferit ca un sfânt și a murit senin ca un martir”**, mărturisesc cei care i-au fost aproape în suferință. I.P.S. Alexandru Rusu este primul Episcop al Diecezei de Maramureș înființată în 1930. A avut un caracter de neclintit, fundamental creștin. Deosebit de înzestrat, a fost rector al „Academiei Teologice” din Blaj și distins gazetar în presa Bisericii Unite.

În Dieceza sa a făcut să înflorească viața creștină, punând accent pe evlavia

față de Sfânta Fecioară și pe pelerinajele la Mănăstirea Bixad, închinată Preacuratei, pelerinaje la care era nelipsit.

A fost ales și confirmat Mitropolit al Bisericii Unite de către Sfântul Scaun, dar Statul român nu l-a recunoscut. În urma Sf. Liturghii celebrate în fața Bisericii Universității din Cluj, în 1956, Episcopul Rusu a fost condamnat la 25 de ani de muncă silnică. De la arestarea din 1948 și până în 1963, anul în care s-a sfârșit în închisoarea din Gherla, a suferit cât nu se poate imagina, de foame, de frig, de istovire, umilințe, pedepse, batjocuri și bătai. A fost înmormântat în Cimitirul închisorii din Gherla, în locul cu numărul 133.

Episcopul Iuliu Hossu (1885-1970), „Vlădica Unității noastre naționale”, cel care a făcut parte din delegația românilor ardeleni ce a prezentat Regelui Ferdinand Unirea Transilvaniei cu Patria Mamă, cel care **„a fost întemeietor de așezăminte culturale, ocrotitorul celor lipsiți, călăuza neamului în vremuri grele”**, cel care a iubit „Mănăstirea Nicula” și era prezent la toate pelerinajele Mănăstirii, primul nostru Cardinal, a făcut 22 de ani de temniță și domiciliu forțat pentru credință și Biserică. Sunt testamentare cuvintele Episcopului, cuvinte ce vor străbate veacurile: „Credința noastră este viața noastră”.

Cartea Pr. Anton Moisin conține pagini dureroase din viața Bisericii Greco-Catolice, dintr-un timp care este deja istorie, dar adevărul trebuie cunoscut.

Otilia BĂLAȘ

“C’est ce que derange qui fait vivre”

Cardinal Alexandru Todea

Chers amis,

Hotel Tatra. „Une chambre pour une personne, pour un nuit?”. „Vous avez reserve?” „Non”. „Il reste une place”. C’est suffisant. Un ascenseur a carte. Une chambre ouverture a carte qui founctionne...quand ne se trompe pas de nr. de chambre!

Pour le repas il fera dans la chambre, la soupe chauffee dans la salle de l’eau pour enter que le systemes de securite ne se mettant en route.

Le lendemain le buffet est suffissamment bien garni pour glisser quelques provisions dans mon sac malgre la surveillance des garcons de salle.

La route de la ville s’effectue plus facilement en suivant les panneaux routiers. Reste l’immense pont a la sorti de la ville que je ne prends pas du bon cote si bien que je tombe dans un dedale de ronds-points ou je peux retrouve la piste de l’euro-velo qui se trouve de l’autre cote de la voie expresse. Tant pis!

Les trottoirs sont suffisamment larges et a la premiere occasion je franchirai la route pour remettre en piste.

(a suivre)

PAGINI BILINGVE

Asociația „Prietenii Bisericii Greco-Catolice Române”, Blaj

„Ceea ce ne deranjează ne face să trăim”

Cardinal Alexandru Todea

Dragi prieteni,

Hotel Tatra. „O camera pentru o persoană, pentru o noapte?”, „Aveți rezervată?”, „Nu”. „A rămas un loc”. Este suficient. Un ascensor cu cartelă. O camera care se deschide cu cartelă dacă nu se greșește numărul camerei!

Masa se servește în camera, supa se încălzește în camera de baie ca să nu se declanșeze sistemul de securitate.

În ziua următoare bufetul este suficient și bine asortat ca să fac să alunece în bagajul meu ceva bunătăți, în pofida atenției chelnerilor.

Ieșirea din oraș se face ușor dacă respecți indicațiile rutiere. Rămăsese un pod imens la ieșire, pe care nu l-am observat și am ajuns într-un mic labirint în care m-am învârtit ca să pot regăsi pista Euro-Velo care era de cealaltă parte a șoselei principale. Atâta rău!

Trotuarele sunt suficient de largi și la prima ocazie voi traversa drumul pentru a a reintra pe pistă.

(va urma)

Intâlnirea Națională a Tineretului Catolic - Cluj-Napoca 2015, 22-26 iulie

Suntem încă sub impresia „**Intâlnirii Naționale a Tineretului Catolic**” (ITNC), a XIII-a ediție, organizată de Episcopia Greco-Catolică de Cluj-Gherla, la Cluj, Capitala Europeană a Tineretului în 2015.

Au participat peste 2200 de tineri din cele 12 Dieceze și Eparhii ale Bisericii Catolice din țară, de ambele rituri, dar și tineri de alte confesiuni veniți din străinătate.

Au fost cu tinerii Episcopiei din țară și peste 100 de preoți.

A fost tinerețea Bisericii Catolice atât de vizibilă, încât entuziasmul credinței a cuprins toate vârstele. Dacă nu direct, prin Radio Maria și Internet, „am participat” și noi la Intâlnirea tinerilor. Păcat că Televiziunea a fost absentă, prea preocupată de urâtul vieții.

Tema a fost aleasă de Papa Francisc pentru Ziua Mondială a Tineretului din 2016: „**Fericți cei cu inimă curate, pentru că ei îl vor vedea pe Dumnezeu**” (Mt 5,8).

Preasfinția Sa Florentin Crihălmeanu i-a primit pe participanți pe platoul din curtea Episcopiei, cu toții aveau în mâini flori și în inimi bucuria. S-a intrat în procesiune, reprezentanții Diecezelor și Eparhiilor cu Episcopul lor. Preasfinția Sa Crihălmeanu a spus cuvântul de bun-venit și a dat tuturor Binecuvântarea arhierască. În continuare s-a dat citire mesajului Sfântului Părinte pentru INTC Cluj-Napoca 2015. Preasfinția Sa Virgil Bercea a transmis mesajul Conferinței Episcopale Române, amintind îndemnul Papei Francisc, acela că „**Fericirile trebuie să fie un program**”

(continuare în pag. 13)

(urmare din pag. 12)

de viață și de trăire în comuniune cu Domnul, cu Sfânta Treime”.

În continuare au luat cuvântul dl. Victor Opaschi, secretar de stat pentru Culte, dl. Gh. Vușcan, prefectul Județului Cluj, dl. Emil Boc, primarul Municipiului Cluj-Napoca, și dl. Ioan Aurel Pop, rectorul Universității „Babeș-Bolyai”.

Programul celor patru zile INTC a fost alcătuit pe nivele formative, spirituale și de comuniune, ca tinerii să descopere fericirea trăirii credinței creștine, opusă fericirii în accepțiunea lumii contemporane.

Bogat și variat, programul zilnic a dat posibilitate tinerilor să aleagă o acțiune potrivit dorinței personale sau de grup, Sf. Liturghii din fiecare zi îi reunea însă pe toți, era întâlnirea cu Dumnezeu prin Sfânta Euharistie.

Universitatea Babeș-Bolyai a oferit aulele pentru programele cu temă, Parcul Central a fost de asemenea un loc al întâlnirilor, dar și orașul întreg care le-a dezvăluit tinerilor istoria și frumusețea lui.

La Sf. Liturghie din dimineața de joi, celebrată de P.S.S. Claudiu Pop, s-a transmis cuvântul de salut al Cardinalului Lucian Mureșan: „**Să fim fericiți, primind acea fericire trainică ce nu se năruiește la prima adiere de vânt, acea fericire pe care numai Mesia, Mântuitorul lumii, ne-o poate dăruî**”.

Catehezele au fost susținute de Pr. Daniel Ange, din Franța, fondatorul

comunității „Jeunesse Lumiere”, autor de numeroase lucrări și apostol al tinerilor cărora le face cunoscută frumusețea și bucuria vieții creștine. Reținem câteva idei din catehezele Părintelui.

În cele trei cateheze, Părintelui a dezbătut teme de actualitate din viața tinerilor, dificultățile și rezolvarea lor.

Părintele Daniel Ange a numit „**Fericirile**” imn extraordinar creat și trăit de Isus, imn care va dăinui de-a lungul veacurilor, unind Cerul cu pământul. Cerul, Împărăția lui Dumnezeu, cu pacea, fericirea și consolarea, pământul, de cele mai multe ori, cu sărăcie, cu lacrimi, războaie și persecuții.

Dumnezeu a creat omul pentru a fi fericit și el este fericit atât timp cât se recunoaște iubit de Dumnezeu, copil al Lui, și-L urmează pe Cristos, CALEA, ADEVARUL și VIATA.

Într-una din cateheze, Părintele a vorbit despre erorile din timpul nostru, erori atât de grave încât, exclude existența fericirii.

Omul este împlinit ca bărbat și femeie, spunea Părintele, și fiecare trebuie să fim ceea ce suntem, bărbatul, aplecat spre muncă, eficiență, profitabilitate, femeia, spre gratuitate, frumusețe și interioritate. Părintele a pus în atenția tinerilor ideologia gender, ideologie periculoasă, care distruge armonia creată de Dumnezeu. Schimbarea sexului distruge viețile,

(continuare în pag. 14)

pentru că toate conexiunile nervoase sunt diferite la bărbați și la femei, ceea ce operația nu poate înlătura. Prin această intervenție se pierde identitatea și adesea cei care apelează cu iresponsabilitate la o astfel de schimbare se sinucid.

Atingând problema iubirii, Părintele a afirmat că ea trebuie să fie sursă de fericire și nu de suferință și decepții. Tinerii trebuie să-și armonizeze sentimentele înaintea trupurilor, să descopere sufletul celeilalte personae. În continuare a pledat pentru castitate până la căsătorie, pledoarie susținută cu argumente spirituale și medicale. A trăi împreună înainte de căsătorie, spunea Părintele Ange, înseamnă a ezita împreună. Părintele a sugerat tinerilor să răspundă chemării lui Isus și a Bisericii, să fie „sarea pământului” și lumina lumii”, să aibă curajul să fie creștini și să se îndrăgostească de Biserică și să-i asculte îndemnul de viață.

Părintele Ange a vorbit tinerilor despre lumea fără Dumnezeu, lumea în care omul se crede Dumnezeu, în ralitate, jocul satanei.

Un tablou cutremurător a fost adus în fața tuturor: imaginea lumii din care Dumnezeu este respins, o lume în care omul devine dușman pentru om secolul al XX-lea o arată deplin, dar violențele și crimele continuă și în secolul în care trăim. Pentru că refuzând pe Dumnezeu,

se ucide umanitatea din om. Tinerii și creștinii de orice vârstă sunt chemați să fie misionari, apostoli ai re-evangelizării, să dea din nou oamenilor indiscutabilul înțeles al iubirii și al adevărului fără de care societatea nu poate fi construită, nu poate să existe.

O altă temă dezvoltată de Pr. Daniel Ange a fost „Martiriul” creștinilor în zilele noastre.

Prin cuvinte mișcătoare, Părintele Ange a evocat martiriul creștinilor din timpul nostru, de pe cuprinsul pământului. În acest martiraj un loc cu totul deosebit îl are Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, a cărei Episcopi, mulți preoți și credincioși au suferit, și-au dat viața pentru ca Biserica să nu fi separată de Petru, de Papa, de Roma.

Adresându-se direct tinerilor, Părintele Ange le-a spus: „Voi sunteți copiii martirilor...!” Episcopii care și-au dat viața pentru credință: Valeriu Traian Frențiu, Iuliu Hossu, Ioan Bălan, Alexandru Rusu, Ioan Suciu, Vasile Aftenie și Tit Liviu Chinezu reprezintă „plinătatea Bisericii Catolice”. Față de jertfa lor prezentul Bisericii are o mare datorie. Șirul martirilor a continuat cu Vladimir Ghica și Episcopii romano-catolici, deja canonizați.

Predicile Episcopilor Virgil Bercea, Petru Gherghel, Laszlo Bocskey, Cornel Damian au continuat să dezvolte alte fețe din bogăția

(continuare în pag. 15)

„Fericirilor”.

P.S.S. Petru Gherghel i-a numit pe tineri „florile Bisericii” și, amintindu-le că adevărata fericire este Isus Cristos, le-a spus: **„Să aveți curajul de a fi fericiți! Noi avem încredere în voi. Să aveți curajul de a merge împotriva curentului, pentru a găsi adevărata fericire!”**

În cuvântul său, P.S.S. Laszlo Bocskei a sfătuit pe tineri să nu se lase ademeniți de modelele false de fericire, bucuria și fericirea sunt în inima noastră, este Isus Cristos. Și a continuat: **„Suntem întotdeauna călători spre fericire. În acest drum să păstrăm lângă noi un loc pentru cineva care are nevoie neapărată de acel loc...!”**
Ce lecție împotriva egoismului!

Una dintre cele predicile pe care le reținem este „Pilda Semănătorului” - Luca 8, 5-15, prezentată de P.S.S. Virgil Bercea, Evanghelie foarte bine aleasă pentru eveniment, cu multe deschideri de interpretare, de la momentul trăit la Cluj, la întreaga viață. A semăna, a spus Preasfinția Sa, înseamnă a aduce oamenilor Cuvântul lui Dumnezeu, care este fericirea adevărată. **„Adesea refuzăm această sămânță, sau o acceptăm până la un anumit punct, cât ne este comod nouă, sau o punem pe planul al doilea. Sunt mult mai importante alte lucruri din viața noastră decât considerăm această sămânță, acest cuvânt de fericire, de iubire de iertare pe care Dumnezeu**

îl seamănă”, spunea Preasfinția Sa tinerilor, îndemnându-i să primească „sămânța” și să aibă curajul să fie ei înșiși, să-și urmeze drumul indiferent de mușimea spinilor din jur.

Zilele INTC de la Cluj au oferit tinerilor, în afara programului spiritual din care nu poate fi uitată Procesiunea din seara de 24 iulie, procesiune de la Episcopia Greco-Catolică la Mănăstirea Surorilor Congregației Maicii Domnului (CMD). Episcopii, preoții, tinerii și toți cei ce li s-au alăturat au străbătut orașul în cântec religios și recitarea Sf. Rozar. La Mănăstire s-a celebrat Adorația Euharistică sub mantia Preasfintei Fecioare Maria, cu acompaniamentul grupului de rugăciune „Triumful Inimii Neprihănite”.

Programul a cuprins și momente distractive: Concertul trupei „Voltaj” și „Festivalul tinerilor”, a fost și prilej de a lega prietenii și apropiieri sufletești.

La încheiere, P.S.S. Florentin Crihălmeanu, gazda INTC Cluj 2015, a rostit cuvântul de bun-rămas. Cu toții, a spus Preasfinția Sa, vom fi în continuare „căutători de fericire”. Ne întrebăm dacă aici, la Cluj, în aceste patru zile, am găsit-o. **„Poate ar fi mai potrivit să afirmăm că am aflat, mai de grabă, unde trebuie să căutăm în continuare fericirea, pentru că, de fapt, rămânem pentru întreaga noastră viață căutători de fericire”.**

O.B.

Atitudinea Ordinului Franciscan față de știință

Un timp s-a înțeles greșit atitudinea Sf. Francisc față de munca intelectuală, față de știință, artă și cultură. Adevărul este cu totul altul decât ceea ce se vedea la o privire fugară. Pentru Sf. Francisc a poseda cărți și obiecte de valoare contrazicea crezul în sărăcie, specific Ordinului. Știința putea fi văzută ca o sursă de orgoliu, incompatibilă cu vocația pentru umilință. Intrarea în Ordin cerea o renunțare completă a oricărui fel de posesie, viitorul călugăr trebuia să se prezinte cu brațele goale în fața Crucifixului și brațele să fie oferite Crucifixului (*magnum clericum etiam scientiae quodam modo resignare debere, cum venire ad Ordinem, ut tali expropriates possession nudum se offeret branchiis Crucifixi*). Călugărul urma să se consacre rugăciunii și lucrurilor practice, nu studiilor literare și științifice.

În „Fioretti, 8”, Sf. Francisc îi spune fratelui Leon că „pentru un minorit bucuria supremă nu constă în a ști toate limbile, tot ce poate ști ca știință și toate scrierile, în a vorbi limba îngerilor, a cunoaște cursul astrelor și virtuțile plantelor, comorile pământului, calitățile păsărilor și ale peștilor, ale tuturor oamenilor, copacilor și pietrelor, ale rădăcinilor și ale apelor” (Jacques Le Goff, „Sfântul Francisc din Assisi”, Ed. Polirom, 2000, p. 148).

Analizate aceste afirmații, ele se opun curentului aceluia secol în care

Biserica avea nevoie de știință pentru a lupta împotriva ereziilor. În realitate, Sf. Francisc avea în vedere, cum s-a mai amintit, posesia cărților, dar, conștient de ce reprezintă ele, în „Testament”, insistă să fie păstrate cu grijă manuscrisele „Sfintei Scripturi” și recomandă fraților să-i cinstească pe teologi.

Ordinul se va deschide spre știință odată cu dezvoltarea învățământului universitar - avem în vedere marile universități de la Paris „Oxford, Cambridge și Strasburg.

Papa Inocențiu al IV-lea dă bula „*Ordinem vestrum*” prin care analfabeții sunt îndepărtați din Ordin. Cu generalatul lui Giovanni da Parma (1247-1257) deschiderea spre știință și cultură este tot mai mare. Vorbind despre Ordin, Giovanni da Parma afirma că el este ridicat pe doi pereți: bunele moravuri și știința. Sublinierea sa e importantă: „Frații trebuie să clădească zidul științei deasupra cerurilor pentru a-L căuta pe Dumnezeu” (Op. cit., p. 149).

Odată cu, Sf. Bonaventura (1218-1274), ministru general (1257-1274), situația se va schimba cu totul. În primul rând, Bonaventura impune posesia, cărților în însăși natura Ordinului. Iată cuvintele lui Bonaventura: „Regula impune imperativ fraților autoritatea și propovăduirea în cadrul slujbei religioase în termeni pe care nu-i

(continuare în pag. 17)

(urmare din pag. 16)

găsim, credem, în nici o altă regulă. Așadar, dacă ei nu trebuie să spună vorbe oarecare, ci Cuvântul divin, ei nu-l pot cunoaște pe acesta din urmă dacă nu citesc; ei nu pot citi dacă nu au cărți, este deci clar că a avea cărți face parte din perfecțiunea regulii exact ca și propovăduirea” (Op.cit.,p.149).

Bonaventura a fost atras spre Ordin pentru asemănarea pe care a găsit-o între începuturile Bisericii și familia franciscană, acestea având la bază oameni simpli și cu suflete curate și pline de lumină.

Bonaventura a fost însă un învățat, a studiat la Universitatea din Paris, împreună cu Toma de Aquino, a rămas un timp profesor de teologie și apoi superior general al Fraților Minori. A fost Cardinal și Episcop, dar întotdeauna modest, așa cum îi cerea Ordinul și cum îi era firea.

Papa Grigore al X-lea i-a dat misiunea să pregătească al doilea Conciliu Ecumenic de la Lyon (1274) - răspundea de unirea Bisericii Apusului cu a Răsăritului, dar s-a stins din viață înainte de deschiderea lucrărilor. Dintre operele sale amintim: „Itinerarium mentis in Deum” - (Drumul sufletului către Dumnezeu). Din cuvintele Sf. Bonaventura să reținem câteva: „Nu este suficientă citirea fără participarea sufletului”; „Nu ajunge priceperea fără evlavie, știința fără dragoste, inteligența fără umilință,, munca fără har”. (va urma)

O.B.

Rugăciune către Fecioara Maria

Johann Wolfgang Goethe

Doamna lumii, Doamna noastră

Lasă-mă sub cort de Cer

Să văd taina Ta albastră,

Doar atâta eu îți cer.

Și îngăduie ce-n piept

Gingaș mă frământă,

Să Te-ntâmpin ca un drept

Cu iubire sfântă.

Nimenea nu ne înfrânge

Când sublimă poruncești.

Scade repede văpaia

Când cu har ne potolești.

Tu Fecioară Preacurată,

Maică, Tu, aleasa mea,

Peste toate Tu Regină...

Papa Ioan Paul al II-lea (XVIII)

Consecința atentatului au rămas vizibile, nu numai cele fizice. În cuvintele sale, Papa mărturisea adesea despre ceea ce trăia suflătește după încercarea prin care trecuse. Iată câteva: „Cu mare recunoștință față de Sfântul Spirit, mă gândesc la acea slăbiciune pe care El mi-a oferit s-o încerc din ziua de 13 mai, crezând și fiind cu umilință convins că ea a putut sluji la întărirea Bisericii și chiar a persoanei mele omenești” (Luigi Accottoli, „Carol Wojtyła - omul sfârșitului de mileniu”, Ed. Viața - Creștină, Cluj-Napoca, 1999, p.145).

Papa făcea aluzie la întărirea credinței personale. Orice suferință schimbă gândirea omului, duce la o altă viziune asupra vieții, a sensului ei, a relațiilor umane. Papa însuși își propune, la înșănătoșire, o mai puternică dăruire misionarismului, chiar dincolo de orice prudență omenească.

„Nu există coincidențe”, obișnuia să spună Papa. Atentatul a avut loc chiar în prima zi a apariției Sfintei Fecioare la Fatima, iar motivele pentru care a avut loc supraviețuirea sa nu erau întâmplătoare, erau înscrise în scopurile mântuitoare ale lui Dumnezeu. Acestea trebuia să le descopere Papa. În miliardele de vieți ale oamenilor, ca și în viața sa, repeta

Papa, nu există „simple coincidențe”.

Dar sfințenia? Poate sunt atâtea drumuri spre sfințenie câți sfinți le-au străbătut. Dar există între atâtea căi și cea a suferinței.

Papa era convins că Dumnezeu dorește să fie cât mai mulți sfinți, lucru valabil pentru orice persoană, cleric sau laic. „Sfințenia poate aparține oricărui om botezat. Idealul suprem al sfințeniei este martirajul, prin care cel a cărui viață a coincis în totalitate cu Adevărul, și-o oferă în totalitate, printr-un act de sacrificiu de sine, plin de iubire”, susținea Papa, afirmând că secolul al XX-lea a fost cel mai mare secol din punct de vedere al martirajului. De-acum Papa va stăruia să mediteze asupra acestui drum ce duce la sfințeni și nu întâmplător primul canonizat în lungul șir al canonizărilor făcute de Ioan Paul al II-lea a fost Maximilian Kolbe.

(va urma)

„Maria Rosa Mystica”

„Maria Rosa Mystica – Montichiari - Fontanelle”, cartea Pr. Alfons-Maria Weigl, apărută în Franța în 1975, aduce multă lumină asupra aparițiilor Sfintei Fecioare Maria - Rosa Mystica (Trandafirul Tainic) - de la Montichiari și Fontanelle.

Pr. Weigl ne spune că apariția cărții are o scurtă istorie. Totul a pornit de la Pr. Thaddäus Laux care a fost la Montichiari ca să-și formeze o idee despre aceste apariții. A stat de vorbă cu vizionara, cu parohul Mons. Rossi, cu personalități din oraș și cu martorii oculari. Materialul adunat, cu intenția de a fi publicat, a fost prezentat Episcopului dr. Rudolf Graber pentru aprobare și binecuvântare. Cenzorul episcopal, după ce a citit conținutul viitoarei cărți, și-a formulat astfel judecata: „Am parcurs cu grijă manuscrisul <Rosa Mystica> și nu am găsit într-însul nimic împotriva dogmei și a moralei”, iar Episcopul a dat autorizația pentru tipărire. De la prima până la ultima pagină cuprinsul cărții este „o rugămintă de Mamă din partea Mariei, care dorește fierbinte reînnoirea și sfințirea preoților și a tuturor persoanelor consacrate”, pentru că înnoirea Bisericii începe cu înnoirea preoților. În iubirea ei pentru oameni, binecuvântările Sfintei Fecioare s-au revărsat peste lume în toate sanctuarele ridicate pe locul aparițiilor Ei, la Salette (1846), Lourdes (1854), Fatima (1917), unde s-au întâmplat vindecări miraculoase și convertiri.

La Montichiari, Preacurata se prezintă ca Rosa Mystica - Trandafirul Tainic -- și mesajul transmis lumii este „dorința de înnoire lăuntrică a preoților, a călugărilor și călugărițelor din mănăstiri - a persoanelor consacrate”. Pentru aceasta a cerut RUGĂCIUNI, SACRIFICII și POCĂINȚĂ. Celor care îi vor asculta mesajul, le oferă un belșug de haruri, vindecări ale sufletului și ale trupului, și mai ales întoarcerea la adevărata credință, la adevărata iubire față de Domnul nostru Isus Cristos, unire în Biserică și pace în lumea întreagă. În aparițiile de la Montichiari este vorbă despre desăvârșirea preoților - „sarea pământului și lumina lumii” (Mat 5,13-14). Această desăvârșire a fost întotdeauna un ideal al Bisericii, Sfânta Tereza a Pruncului Isus (1898) este un model în acest sens. Viața ei de rugăciune și ispășire arată felul în care se poate răspunde mesajului Mariei Rosa Mystica. Iată ce scria în acest sens Sf. Tereza: „Să ne rugăm pentru preoți! Fiecare zi ne arată mai mult cât de rari sunt prietenii lui Isus. Mi se pare că ceea ce Îl doare mai mult este ingratitudea celor care-i sunt consacrați și care-și dăruiesc inima altor griji”.

Să ne rugăm Sfintei Fecioare, Rosa Mystica: **„O, Mamă bună și iubitoare, Tu vei fi întotdeauna iubirea și speranța noastră. Maica lui Dumnezeu, trimite pe sfinții îngeri ca să ne apere și să alunge departe de noi pe crudul nostru dușman.**

Vizita Preasfințitului Virgil la Litmanova

Preasfinția Sa Virgil Bercea a participat duminică, 09 august la Litmonova la aniversarea celor 25 de ani de la începutul aparițiilor Maicii Domnului, însoțit de către părintele diacon Leon Cosma. Sfânta Liturghie a fost celebrată de către Înalt Preasfinția Sa Jan Babjak, Arhiepiscop și Mitropolit de Presov alături de care au concelebrat Preafinția Sa Virgil Bercea, Episcop greco catolic de Oradea și Preasfințitul Milan Lach, Episcop auxiliar de Presov împreună cu un mare număr de preoți. Predica a fost rostită de Preasfințitul Virgil în fața a aproximativ 10.000 de pelerini. Celebrările au început la data de 5 august 2015 și au fost coordonate de părintele Marcel Pisio, custodele acestui loc de pelerinaj.

Litmanova este un sat din Slovacia, aflat la o distanță de 60 km de Presov. Acest sat este locuit de câteva sute de familii majoritari greco catolici și de un grup de credincioși ortodocși cu toții ruteni. Aparițiile au început pe muntele Zvir în 5 august 1990 și s-au încheiat în 6 august 1995, munte care este la mai puțin de 4 km de sat, Sfânta Fecioară apărând la două fete tinere -

Ivetka Korcakova și Katka Ceselkova.

Ivetka (născută în 1978) a fost o vizionară căreia Fecioara i-a dat mesaje ei. Din aprilie 1991, Katka (născută în 1977), a jucat rolul de martoră în timpul aparițiilor. Ea o putea vedea pe Maica Domnului, dar nu o putea auzi. Aparițiile au avut loc într-o cameră mică (2,8 x 4 m), unde fetele au primit vizite și mesaje de la Fecioara Maria în prima duminică a fiecărei luni. Înainte de apariție, ambele fete se rugau, iar Fecioara Maria îi încuraja pe tineri prin mesajele Ei să participe la serviciile Bisericii. Ea le-a cerut să aducă jertfe și rugăciuni ca reparație pentru păcatele lor, ale Slovaciei și ale lumii întregi.

La aparițiile de pe munte au venit mii de pelerini, mulți dintre ei au fost vindecați și s-au întâmplat și alte minuni. Cele două vizionare trăiesc cu multă discreție fără să vorbească prea mult despre darul pe care l-au primit de la Maica Domnului.

Litmanova este un loc de pelerinaj din Arhiepiscopia de Presov, unde credincioșii se roagă și mulțumesc Maicii Domnului pentru marele dar de a-L fi adus pe Cristos în lume.

Biroul de presă

Colectivul redacțional

Director: prof. Otilia BĂLAȘ

Secretar de redacție: Pr. Olimpiu TODOREAN

Tehnoredactare computerizată: Pr. Olimpiu Todorean

Adresa: Redacția CALEA DESĂVÂRȘIRII
Str. Gen. Magheru, 3/5 - ORADEA -3700 (BH)